

2017. július 1.

Kiadó-Szerkesztő: Kaskötő István

XV. évfolyam 7. szám.

nyitó oldal
impreszum
beküldési feltételek
kapcsolat
vendégkönyv

TARTALOM

1. oldal

próza, versek

Baranyi Ferenc: Félelmek
Fetykó Judit: A folyók
Fövényi Sándor: Borotvaszélben
Lehoczki Károly: Amikor...
M. Laurens: Pesten járt az ősz
Molnár Jolán: Volt egyszer
Nagy Antal Róbert: Egy tanító válaszol
Pethes Mária: Lapulás
Szeicz János: Üvölt a csönd

2. oldal

próza, versek

A. Turi Zsuzsa: Solaris
Albert Lőrincz Márton: Fekete lovak
Asperján György: Öreg költő dala
Bodó Csiba Gizella: Kérdőjelek
Bokros Márta: Nosztalgia
Csepeli Szabó Béla: Forgószél
Debreczeny György: a trágyadombon
Dél Tamás: Az öreg eb
Hajdu György: Álnév
Jóna Dávid: az egyetlen fény

Molnár Jolán
Volt egyszer

Volt egyszer Magyarország,
és benne egy büszke nép.
Lélekben megtörettek,
s ki akollá szűkült ég
alatt lapít, ki retteg,
behúzza gatyakorcát.

Volt egyszer, hol nem volt,
egy lepusztult főváros.
A házfalakon málló
korom, kétszer négysávos
út mentén buszmegálló,
s aszfaltra száradt húgyfolt.

Hol volt, hol nem, egy utca.
Egy bérház kapualja,
hol csávó lép olajra,
míg a stricik kávézó
teraszán lesik a kérót,
tejel-e már a buksza?

KÖNYVAJÁNLÓ

A MERCATOR STÚDIÓ

kiadásában megjelent
e-könyvek innen is nyithatók

Bányai Tamás: Csikánó
Bittner János: Rohanj!
Fetykó Judit: A kapun túl
Fetykó Judit: Ablakvitéz
Fetykó Judit: Epreskert
G. Ferenczy Hanna:
A kereszt árnyékában
G. Ferenczy Hanna:
Túl a netovábbon
Kamarás Klára: Álmodok útján
Kamarás Klára: Letenyei fák
Kaskötő István: Számadás
Sárközi László: Csikágó
Sárközi László: Hellén szerená
Pápay Aranka: Örvények felett

A MEK-ről letölthető művek

Bodó Csiba Gizella: Válogatott versek
Bodó Csiba Gizella: Hoztam olajágot.
Fetykó Judit: Az úton
Fetykó Judit: Hársfanyereg
Fetykó Judit: Recenziók
Fetykó Judit: Szabad áramlások
Kamarás Klára: Anica
Kamarás Klára: Arcok a múltból
Kamarás Klára: Álmodok asszonya

Kamarás Klára:
Történelmi igazságunk...
Kaskötő István: Számadás
Király Gábor: Népfelség
Kolev András: Otthon
Koosán Ildikó: Nyári versek
Lelkes Miklós: A nyár felé
Nagy L. Éva: ha majd
Nógrádi Gábor: Ráczné pintye
Ódor György: Otthontalanul
Pethő N. Gábor: Spleen
Rada Gyula: Enter
Soós József: Virrad
Szegő Judit: Fekete kendőben
T. Agoston László: Nyúlház
Thamássy Nagy Géza:
Szabadságtervem
Tiszai P. Imre:
Möbius-szalagon sétálva
Umhauser Ferenc: Rendszerváltás

---

3. oldal klasszikusaink

Krudy Gyula
elbeszélések

---

4. oldal gondolatok

Asperján György
rovata

---

5. oldal könyvajánló

Debreczeny György
új verses kötetei

elfeledettek
archívum

**...ha valaki,
hát majd a**

Ahogy most van, nem úgy volt.
Piacon francia sajt,
értelmiségi proszto
Audi val visz kiscsajt,
míg a szórólap-osztó
aluljáróban smúzol.

A vén nyuggernek csúfolt
szomszéd Rózsika néni
- álla kissé borostás -
a függöny mögül nézi,
jön-e a pénzes postás,
pincsi je kabátkát hord.

Nem úgy van, mint volt, ma már
nem állapotos a lány,
legfeljebb néha terhes.
A gender neme talány,
öntestébe szerelmes,
bodyzik és epilál.

Nem úgy van már, ahogy rég.
Ki ellenség, nem téma:
jobban gyűlöl, mint mi őt.
Bűnösök közt cinkos, aki néha
én, te, ő vagy mi, ti, ők.
Meggkoptak a pedigrék.

Nem úgy van, mint volt régen.
Agyakba vetnek gyomot,
álmaid széjjelhordják,
eltapsolják vagyonod,
meglopnak hitvány hordák,
s eltűznek balfenéken.

"Hol lesz, merre lesz, most még
nem tudom", és a kávé
is állott, érzem kihűlt,
csersav-savanykás levét.
A ma még ügyesen túrt
lét holnap körmömre ég.

Kamarás Klára: Derült égből...
Kamarás Klára: Mária lányai
Kamarás Klára: Miből lesz a cserebogár
Kamarás Klára: Napraforgók
Kamarás Klára: Orchideák
Kamarás Klára: Pepita füzetek
Kaskötő István:
A Petruccio házaspár
különös esete
Kaskötő István: Az öreg Joe
Kaskötő István: Életrajz
Kő-Szabó Imre:
P. Horkai Feri kocsmája
Lehoczki Károly: Az ismeretlen kert
Az ismeretlen kert, hangos változat.
Lehoczki Károly: Elgurult gyöngyök
Lehoczki Károly:
Hipermarket. (hangoskönyv)
Lehoczki Károly: Tenz
Lelkes Miklós:
Én már a nyárba vágyom át...
Nógrádi Gábor: Itt éltünk és haltunk
Ódor György: Magaddal szemben
Péter Erika: Túlhordott ölelés
Végh Sándor: A csend hangjai

Munkatársaink Honlapjai

Bányai Tamás
Bodó Csiba Gizella
Csepeli Szabó Béla
Kamarás Klára
Kaskötő István
Ketykó István
Lehoczki Károly
Köves József
Nógrádi Gábor
Pápay Aranka
Péter Erika
T. Agoston László

Ajánlott Honlapok

Alkotóház
Canadahun

PuPu tudja!

Haydn - Scherzando

Thamássy Nagy Géza Facebook oldala az **Art'hur Gondolája**, hol irodalmat kedvelő barátok találkoznak. Érdeemes csatlakozni.

Ezredvég
Hetedhétátár
Irodalmi Epreskert
Kodály László
Magyar Elektronikus Könyvtár

próza, versek

Szerkesztő, próza: Kaskó István
Szerkesztő, versek: Kamarás Klára

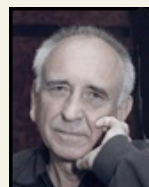

Fövényi Sándor
Borotvaszélben

Uram, úgy elhevernék már a réteden,
mert sikolyra fent kés az életem,
elég a stigma, nincs hely a bal karon,
ujjam végigszalad a sok varraton
– száz halálom fakó fogsorán –,
s borzol buta dallamot, e vére-buggyant zongorán.

Én másképp látok, másképp ítélek,
más az utam, amin megyek,
szememben sosem kért megváltó fények,
pedig sötétben élek, akár a gyűlölet.
Jó, vagy rossz? Hasadok, mint az óceán kérge,
mikor a Nap belegurul kékes köldökébe.

Mit tettem eddig, mit nem, kit érdekel,
öreg szívem, acélsarkantyús csillagom,
mely fáradt szikrákat pattintva ég el,
ha dühömbe meghalni hullatom.
Jó, vagy rossz?
Mint esőgöröngy a szárítókötélen
billegek erre-arra, borotvaszélben

Baranyi Ferenc
Félelmek

*„...az a végzetes tulajdonságuk,
hogy tárgyi feltételek híján is,
pusztán a félelem erejénél fogva
elő tudják hívni azt a veszedelmet,
amitől félnek”
(Bibó István)*

Hát csak adjatok tippeket azoknak,
akiket rettegésetek éltet!

Fedjétek fel előttük,
mitől tartotok titkon,
s általuk fenyegetővé
válnak a vélt veszélyek.

Fessétek az ördögöt a falra,
s ettől majd újabb ördögi trükk jut
eszükbe az ülésteremben.

Félelmünkre játszva
teszik hihetővé,
ami hihetetlen.

A kiérdemelt mély tisztelet a költőnek és mindannyiunk szeretete az utitársnak segítsen a mielőbbi gyógyulásban.

M. Laurens
Pesten járt az ősz

(Hová lett kelet büszke Párizsa?)

"Párisba tegnap beszökött az Ősz.
Szent Mihály útján suhant nesztelen,"
s álltunk ketten a mának peremén,
a nagy Költő s Én: jelentéktelen.

Épp az Andrássy út sarkánál álltam,
míg Ő Szajnája felé ballagott,
s korgó gyomortól homályos szemem
olcsó párizsiról álmodozott.

Láttam, ahogy súlytalanul lebeg,
lába már nem e világban haladt,
s éhező koldusként kéregetve:
üres volt kezemben a nyűtt kalap.

Hová tűnt kelet büszke Párizsa,
mely a Nyugat népének nevelt Atyt?
Mára fák helyett hajléktalanok
szegélyezik a járdák árnyait.

Taposott cipők topognak ázva,
esténként szatyros nyomor kóborol;
fázva, kukák árnyékába bújnak,
mentő vijjog: megfagytak valahol.

Félelmeink puzzle-szeletkéiből
könnyűszerrel tudják összerakni
a Rettegés Birodalmát.

Miért is ne, ha hagyják?

Lehoczki Károly

**Amikor a nyolcvannyolc éves író
a könyörtelen tavaszban leselejtezi
könyvtárát**

Elmennek mind a könyvek.
Nélkülük talán könnyebb.
A percet fürkészem. Gondom
ásító, néma polcon
lebegő magányba ha belefojtom
heverhetek a csöndben
aszott, eleven deszka,
üresbe öltözötten.

Legyintek a kihűlt szavakra,
mi fáj – a pusztulás – öröm.
Távozz el letűnt gyönyöröm,
mind, amit bírtam, a volt,
maradjon örökre holt!

Könnyen intek:

– Na, hess, el velük!

Nem követi borús tekintet
hulltukat. Kosárban, zsákban
piacra, sznob lakásba,
kötetek vándorolnak az elmúlásba.

– Lexikonja hány van? –

kérdi. – Két métert kiad?

– Hadd vigye, bár érte semmit sem ad! –
s menetelnek némán a könyvek,
május madonna-arca

Szeicz János
Üvölt a csönd

...anól valakik énekelnek,
szomorú dallam száll a csend fölött,
bús dala az eltűnt reménynek
sír az adyendrés zsellérföldeken,
és dübörög proletáros dühvel
józsefatilás külvárosoknak
ónszürke betongettói között.
Az írástudók bénán hallgatnak,
hogy ne süllyedjenek mocskos hazugba,
és szalmát sem mernek keresztbe tenni.
Ha nincs út, lehet előre menni?

Ez itt és most a változás kora,
egyre csökken a táv és az idő,
s magát mint lehetőség kínálja.
Nem mondhatjuk, hogy el nem érhető!
A régi rögtől el kell szakadni,
törjön meg a halotti némaság,
a csodák korát most kell megnyitni,
moccanjon a teremő akarás,
akkor is, ha véres szilánk hullik,
mert a szárnyalás több, mint a semmi.
Új utakon kell előre menni!

Már semmit sem érnek a nagy szavak,
ha a jövő ismét a múlt marad.
Üvölt a csönd, tombol az ősharag
bennem, s a szív a kintől megszakad.

Nagy Antal Róbert
Egy tanító válaszol

Huszonnyolc szempár vakuja villan.

felfeslik, bamba barka,
hunyorogó, lomha fények
hivalkodni megérnek,
mi halott volt, rőt életre kelve
a céda égis lövell.
Csak a könyvek vonulnak
szótlan sorokban el
pokolra, mennybe.

A túlvilágnak támadt olvasgatni kedve?

Pethes Mária
Lapulás

Nehéz annak, aki nem figyel
a vadorzók óráiban, nem ismeri
védtelensége szánalmas határát.

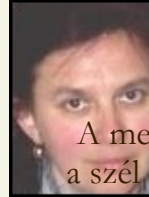
Ha nem erősödik meg a váratlan
mozdulatoktól, elrejtőzik a hibbant
évszakok vészjósló ege alatt.

Ha kihalt utcák porába süpped a lépte,
és teljesületlen vágyait a tehetetlen
falakról csorgó veríték siratja el.

Elpuhul a világ a lapulásban. Kövek
és állatok a zsarnok idő képmását viselik
álarcként. Az elhalasztott cselekvések

láttán kinek a szemében gyullad fel
a döbbenet fénye? A szégyen bódulatában
ki látja meg a szánalom-virágokat?

Sötétkamráik mit hívnak elő?
Próbálom szebben, próbálom jobban,
mert a benyomás fontos, de féltő,
hogyan a kép mégis homályos emlék.
Szavaim zengi gyermeki visszhang,
a pálya, a tér. Ha meg kitérnék,
mit érne tudás, becsület és rang.
Csak szeretettel, mély alázattal
el nem fásulva érdemes tenni!
Bízni kell bennük, mert ki fiatal,
oly hamar felnő, és kérdi: mennyi
benned a régi elhivatottság?
Lélek-vasaddal vértézve jársz-e?
Értünk küzdesz-e? Győz az igazság?
Szebb jövőt látsz-e? Mit adsz kezébe
ügyes fiainak, kicsi lányomnak?
Egész népemet soha nem fogom!
Nem látok jövőt, hiába nyúznak.
Hit a tanítás. Hiszem, s tudom.

Fetykó Judit A FOLYÓK

A folyók nem váltanak útlevelet.

A medence hívó ölébe árad ki-be az emberrengeteg,
a szél a határokon át sodorja az aranyat és a szemetet.

Egyik nagyapám minden őse Vereckén át, lóháton jött ide,
a másik a messzi idegenből, csak azért, hogy legyen kenyeré.
Az egyik harcosan, büszkén, dacolva, fogyva, megverve, győztesen,
hitte e föld csak övé, s volt, hogy hitében nem bízatta senki sem;
váltott hitet, majd sokszor királyt, túlélte mindent, azt, mit már nem lehet
- a másik bottal bírta rá fiát: változtasson nyelvet, nemzetet.

A folyók nem váltanak útlevelet.

Kevercse most e két régi szülőnek, hol kétlem, hol bízom a mát.
Helyettem mások hiába beszélnek, hiszem csak mit sok szemem lát.

Határ közel, határ távol, vagyok egyszerre ott túl és ideát,
benn lélekben mindig velem jönnek, rajtuk át, velük látom a mát.

A szél a határokon túlról sodorja ismét az elszánt tömeget,
a medence hívó ölébe árad, egyre árad az emberrengeteg.

A folyók nem váltanak útlevelet.

a vendég

Egry József
festőművész

vendégkönyv

következő oldal >

Kamarás Klára
Történelmi igazságunk...

Igazságot, igazságot!
Nyalka ifjak így daloltak...
Gyöngyös párták hajbókoltak.
Igazságot a hazának,
Erdejének, rónájának,
Világisten zöld kalapján
Árvalányhaj bokrétának!

Igazságot, igazságot!
Még a pap is ezt tanítja,
A tanító meg papolja,
Aki mondja, az se tudja,
Aki tudja, elhazudja.
Meg ne kérdezd, hogy mi, hogy' volt,
Meg ne kérdezd, hogy ki látta,
Milyen volt a szegény ember
Gerinctörő igazsága:
Kapt le paraszt a süveged!
Jön a csendőr, ad majd neked
Igazságot!

Thamássy Nagy Géza
Szabadságtervem

Repkedni szeretnék
súlytalan, csak körbe-körbe
felettetek, kiket szeretek -
könnyeteket mind felinni
s kezetekből csipegetni mannát,
mit a barátság veletek
nyújthat nekem.

1957-2002

Umhauser Ferenc
Rendszerváltás

Felcicomázott dög
puffadt, rothadó belekkel
az exhumált demokrácia.
Szétmálló teste bűzös nedvein
tenyésznek nyűként az izmusok,
rezisztens politiko-bacilusok.

Új tőke ébred, régi gyűlölet,
önmagába záródik a körmenet.
Gusztustalan e föltámadás,

Kaskötő István

Számadás

abőröm se bibliám,
mester volt az apám,
ispán.

...nak is csak ippeg hogy
magyar vagyok,
sem Ős-, sem Igaz-, sem Jó-magyar...
még nemes sem vagyok.

Nem vagyok Vajktól
származott csuhás pápista...
Elkárhozott vagyok.
Pogány paraszt, egy eltévedt eretnek,
kertemben csúszok-mászok térdemen:
ott is magot s nem keresztet vetek.

Kardot sem fogtam,
– békében telt el életem –
oláht, cigányt de még zsidót sem öltem,
és Csurkát is csak hírből ismerem.

Hazám, hol kínok közt szült az anyám
oly messzi van!
Szomszédom olasz, spanyol, sváb... meg kínai,
s ha netalán kérdezi valaki,
azt mondják rám: "magyar".

Se űs-, se igaz-, se nemes,
csak egy közönséges, ki annyi év után,
még ma is magyarul számolja,
– hányan vannak,
ha a ködös őszi alkonyatban
zajos gágogással délre húznak
a kanadai vadludak.

Tiszai P. Imre

ha folytatódik a rothadás!
Ha már nyálkás-nyúlós tetem,
jobb ha a hideg veremben pihen.

Remélem mégis tévedek,
lesz egy igaz körmenet,
Virágvasárnap, Pünkösd,
orgonaillatot hoz a szél,
a halott nyugszik, az élő él.
(– Pihenne ő „Béke poraira”,

de nem engedik, újratemetik!)

Király Gábor
Népfelség

Ha derogálna
az állam elve,
állj ellen bátran
népfelségelve!

Kő-Szabó Imre
Munkanap fényképezés

Az alacsony, kopasz negyvenöt éves Kramlák, aki a gazdasági ügyekért volt felelős, vagy vélte magát annak, felemelt fejvel nézett a többiek szemébe. Mindig arról beszélt, hogy megfontoltan, takarékosan kell élni. Nincs pocsékolás, pazarlás. Ebben biztosan igaza is lehet, meg így is kellene lennie, de valahogy a létszámra vonatkozó nadrágszűj szorítás nem fért az emberek fejébe. Szóval, amikor elhatározták, hogy ezt a Hivatalt létrehozzák, biztosan alaposan kiszámították, hány ember kell. Most mégis az a baj, sok a bérkifizetés.

Tovább a teljes szöveghez>>>

Möbius-szalagon sétálva

gy futurisztikus kép,
ban törött ablaküveggel
kolok évmilliók óta
az x-a-köb-akárhányadik
bolygon, és keresem a végtelennel
párhuzamos világot, meg talán
egy szál virágot, mert már illatát
felejtettem, és a szín is valami
kevert akármilyen, nevét megtanulni
lesz milliárdnyi évem, s a végem
(mint a Möbius-szalag kinn-benn
rejtvénye) lesz majd a kezdetem

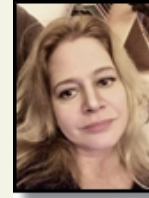
Lelkes Miklós A nyár felé

Tavaszból nyár felé mutat az alkony
utat a tájnak - táltosát akarnom
korai még, mivel e gyúlt vörösnek
színe szárnyakat nem ad most a völgynek.

A tündérruhák sötétednek. Lassan
mind több csillag fent, tűnődő magasban.
Esti mélyből felnéző szívek kérnek
bonyolulttól szépség-egyszerűséget.

Kérhetnek, de – élettelen és élet
bármilyen formában bonyolult, megéget
valósága, pokoli angyal-arca:
szépség, rútság a végtelent akarja.

A végtelent szeretném? Nem. A titkát.
Piros szavát, melyben kinyílt szabadság.
Piros szavát, mely csodát úgy csodáltat:
az embert visszaadja - önmagának.

A. Turi Zsuzsa Solaris

(Farkas Árpádnak)

Eltűnt már előlem
többször
– bennem csillagok vacognak –
örvénylő csendben
tükör-rendszer
üzen a múlt
a holnapoknak
emlékezem és
újra eljön
roppan az idő
majd kiárad
szikrázó por libben
fény-csodákban
élet-ketrecből
van kijárat
áramló tágasság
a tér nincs már
győztes vagy vesztes
csak szférák rendje
gyöngy pereg
pattogva: csillagtérkép
forgó galaxisok
szállnak szembe
tudjuk átmenet
csak az ember
Isten és semmi
sziluettje
lűktető pulzáló
szuperplazma
ígéret s csalódás
hit-duettje
kínba visz ködbe vész

Szűkül az út. Kereszt ölel át árnyat.
Lég tömjénez igaznak vélt imákat.
Készül a tőr – egyszerre korán s késve
lendül mindig a császárok szívébe.

A nyár felé megyek, míg botor holdak
feketeségből itt-ott rám huhognak.
Mit ér a vers? A kevésnek, ki mer még,
mutatom olykor holnap ezüstkelyhét.

Holnap-hajnalét. Tudom: el nem érek
addig a tájig, ahol ott a lélek –
de zengi, ezüst, és hirdesd róla itt lenn:

ha lett volna. milven lett volna Isten!

Koosán Ildikó
Nyári versek

zöld nyírfabarka-fürt nyomán
csusszan a fény a nyárba
lomb issza fel ma túl korán
terül földre az árnya

riszál a csend egy tollpihén
ég felé visz azt útja
s mit lát? a szikla kőkemény
köldökén hajt a rózsa

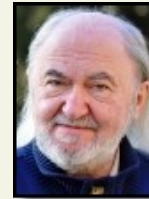
*

a csepp, mint világunk kerek
átnézve rajta: ablak
zsúptető tartja az eget
egyszer még ránk szakadhat

a tévedések nyílt sebek
járványos korszakokba
láncreakciót nemzenek
népek halnak halomra

légi kontyban
bolygók közt
megpördül s újra
sarjad
még intő kezeken
elkenődve
derengő emlékek
vére alvad.

2017

Nógrádi Gábor
RÁCZNÉ PINTYE

Próbálj egy meggyötört,
égőszemű asszonynak
vígán dalolni!
S tudod sorsomat.
Mit asszonynak?
Egy nőroncsnak csupán,
kit szíjjal vernek
a belső szobában,
s míg ütik,
vinnyognia sem szabad.

Mit tudatok, jó nyárhalódiak
a szelíden mosolygó Irmuskáról?
„Hogy van? Hogy van?”

Ablaktáblák mögött a félhomályban
pintyegésem volt az emberi hang.

Lebeg a sötét ház a puszta űrben.

*
apadt folyóból a partok arcát
felitta rég a nap
száradt mederben örökös harcát
a dac folytatja csak

szívósságunk a féktelen jelen
ha egyszer kivérzi
lesz-e bátorság erő hirtelen
éit fényre cserélni

Csepeli Szabó Béla
Forgószél

1924-2013

9. fejezet

Az ősz változó, szeles-borús napokkal érkezett meg, de egyelőre nagyobb hideg esővel még nem mosta meg a város összetört, kormos arcát, mely ezernyi bevett ablakával várakozva bámult bele a szürke, októberi levegőbe. A háború napról napra félelmetesebb biztonsággal közeledett. Az európai hadszíntér északi részén a Vörös Hadsereg sikeres baltikumi támadásai következtében a német csapatok kihátráltak Észtország és Lettország nagy részéből, Finnország pedig fegyverszünetet kötött a Szovjetunióval. S Hitler - Finnország után - Norvégiában is súlyos vereséget szenvedett.

Tovább a teljes szöveghez>>>

Bokros Márta
Nosztalgia

Visszavágyom a messzi kis városkába,
ha nem ott élni, átutazni legalább.
A belső udvarok varázsos fénye sárga,

Albert Lőrincz Márton
Fekete lovak

...e lovak lassan bandukolnak az
...ban, szomjasak és éhesek,
...igen nincs aki megetesse-itassa őket,
...gazdáik Vityebszk ege alatt szemlézik
...az elvonulókat, nézik, ami még megmaradt,
...beállítják az órákat,
...ideiglenes időt mutatnak,
...mozdulataik megkövesednek,
...tekintetük merev, mint a kő, kemény, mint az élet,
...már rendelkeznek azzal a bölcsességgel,
...amelyet magukkal vittek Akherónba.

Egry József: Hazafelé.

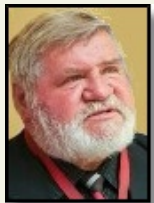

Dél Tamás
Az öreg eb

s a látogatónak a lakók megmutatják,

hogy merre menjek az antikváriumig,
vagy ha presszóba térnék édesre vágyva,
s az árnyas utcák ifjúságom idézik,
árkádok, lombok, homlokzatok tarkasága.

Rátartiság, idegenség megbocsájtva.
Magamba foglaltam én kítaszított magam.
A több mint harminc év nem percegett el hiába,
de fölöslegesként is vágyok rád, boldogan.

Rada Gyula
Enter

... csak a távolság
tart össze Veled,
odvas füzek
hűlt helye,
keskeny fogas
erek, tölgyek, hegyek,

minden sok, és
a sok: semmi...

Néha rejtve érsz.
Titkon mellém kuporodsz,
az énekek éneke vagy...

...már feltekerve a sok
celluloid szalag s egymáson
mind a fekete lemez.
Már minden csak egy
érintésre vár...

Kipp-kopp
Mit csinálsz itt
vén csont?

Nem vagyok még
vak-vak-vak,
gonosztevő
nagy bajt kap.

Mégsem
látok mást,
mint ütleget,
ha csókolom
e két kezet.

S ha korgó gyomrom
felvonyít
a teli hasú
Holdra kint,
megzavartam álmodat,
elhagyom a házamat.

Szegő Judit
Fekete kendőben

Most is itt van velem, bennem él, jól tudom!
Génjeimbe kódoltan zeng minden szava.
Keze fogja kezem, különben elbukom.
Belém töltött mindent, mi jó volt, s önmaga.
Fejemen láthatatlan fekete kendő.
Sima arcomon millió aprócska ránc.
Kemény vagyok, de mégis, milyen esendő!
Tudom, az Ő életében nem volt románc.
Testemben bujkál Nagyanyám emléke.
Ősz tincse kandikál vörös hajam alól.
Tarkómon örök az apró konty megléte.
Nem látszik, de tudom, hogy ott van valahol.

Asperján György
ÖREG KÖLTŐ DALA

... hogy izgultam: sikerüljön a randi,
... legyenek a szavak, az ölelés,
picit csodának látszódjék az a kevés,
ami a másokban tán képes megmaradni.

Teljes szívvel égtem kis ügyek rőzselángján,
fontos volt becsület, tisztesség, haza,
a vers hevülése, kellemes dallama,
s éltetett, hogy egyedül se maradok árván.

Már tudom, hogy semmit sem tudok. Tán hiányzik
valami, valaki, aki kedves velem,
és elkap, ha zuhanni kezdek hirtelen
a semmibe, ami már mindenhol látszik.

Bár szégyellem, de legfontosabb lett a nyugdíj,
s a halhatatlanságig éljek csendesen;
ha lehet, kutyaként ne bánjanak velem –
ezt szajkózom magamnak gyáván s unos-untig.

Kolev András
Otthon

A bokrok alján ébredő sötét;
a régi csapnál rózsá hajt fejet,
gyümölcsfa ejti földre köntösét,
s dongó kering egy tál eper felett.

Hajadban lepke: két fehér szírom,
kenyér s pohár a kerti asztalon.
Szemedbe nézek, ajkadról iszom,
s úgy, mint ki félt, a fényed markolom.

Felhők között a hold üt épp tanyát,

Bodó Csiba Gizella
Kérdőjelek

Lehajtottad az ágat,
Mint egy szárnyat,
Forró homlokom simogassa.
A láz tán ott rezgett a levegőben,
Az indított a fuvallatra.
Ég-vásznon átdübörgött
Egy vas-szitakötő,
S a nyári alkonyt
Gorombán megkavarta.
Békében ültem
Párnák között,
Ezer kép, ezer kérdés
Cikázott agyamban:
Hogy' megy le a nap
Ma Palmyrában,
Villan-e vörös fény
Bosra fekete kövei között,
Színházának kőpáholyában
Kószál-e suttogó, honnan
A csend elköltözött.
Állnak-e a döbbenettől
Hamában a vízikerekek,
Az ősfalak elpusztított
Lakóira – van-e felelet?
Békében ültem
Párnák között,
Ezer kép, ezer kérdés
Cikázott agyamban,
Ily kérdéseket feltenni,
Soha nem akartam!

Bp. 2017. június 12.

a házba lépünk, egy vagyok Veled.
A perceket most csend karolja át;
lámpát gyújtasz, s az ágyunk megveted.

Nagy L. Éva
ha majd

ha majd csak
a szavak maradnak
s a rojtos
rozsdabarna levelek
a fák alatt
akkor idézlek
te vöröslő szétfoszló
őszutó
a szikrázó vibráló fények
sétányaitól már
távol vagy
elérhetetlen
mint életem
messzi csillagai
csak képzeletem
vetít ki
falaim
fehérlő négyszögére

Soós József
VIRRAD

Az ablak
messzi, szürke négyzet,

a hajnali homály

T. Ágoston László
Nyúlház

A kert végében állt, és a rozsdás kerítésdróton tátongó lyukakat nézegette. Arra gondolt, hogy az is olyan, mint az ő élete. Ki-be járkál rajta mindenféle kóbor kutya, idegen macska, meg így húsvét környékén akár még az eltévedt húsvéti nyuszi is. Nem is rossz ötlet a húsvéti nyuszi, amelyik csokitojást tojik. Kisgyerek korában mindig itt, a kert végében rejtette el a nagyanja a csokitojásokat, amelyeket neki, az egyetlen Zsigámnak kellett meg-találnia. Direkt úgy taposták ki az utat, hogy bármerről közelít is, el ne tudja kerülni. Jól elszórakoztak a tojáskereséssel. Közben az anyját locsolgatták a környékbeli mik is? Ismerős férfiak, csibészek, trógerok? Lehet válogatni a megnevezések közül. Már akkor is részegek voltak, amikor becsöngettek. Ak-kor aztán a mama kihozta őt nyuszitójást keresni, ezek meg odabent a franc tudja mit csináltak az anyjával.

Tovább a teljes szöveghez>>>

1948-2016

Ódor György
Otthonatlanul

Állok egy idegen földön,
hiszen itt semmi nem enyém.
Kemény agyaggal kitöltött,
mint a múlandó költemény,
hiába rímel és kedves,
engem ő úgy nem szerethet,
mint ahol gyerekként nőttem.
Látod, semmi nem felhőtlen!

Pethő N. Gábor

lomha hollórája
ébred.

Virrad.

Kinyílnak színek:

néhány zöld ecsetvonás
szemközt egy képen,
s vörösés láng a falon.

Magam

maradok ki voltam,
s mi majd leszek -

holtan.

Egry József: Kikötő munkások.

Hajdu György
ÁLNÉV

Ha este rádió és
álmaim sárga arcú embere
a dohány-füst hajú, kinék
ujjai mindenről tudnak

Spleen

rtana gyakrabban cserélni az ágyneműt,
en szellőztetek, hiába repkednek a mínuszok,
b napi egyszer fogmosás, ilyesmik,
TV- maciként gargalizálva,
komolyabban betartani az orvosok intelmeit,
mondhatnám: óvatosabban a szesszel, blázzal, kávéval.

Többször átvedleni másik ruhába,
erőltetni az olvasást, írást, művi
jobb hangulatot színlelni,
falva a pozitivista koholmányokat,
zöldségekkel és gyümölcsökkel kiegészítve...

Habár egymagamban kit érdekel?
Így ugyanúgy elvagyok, akkor meg minek?
Beteg a szívem, minden értelemben,
a depresszió láthatatlan nyílveesszőket
repít felém, belém tört vagy száz,
mégsem vérzek, talán mert ez is hidegen hagy.

Megette a fene az egészet.

Jóna Dávid
az egyetlen fény

a hit porcelánjai közül
nincs igazán enyém,
nem tudom egyetlen fényforrásban látni,
hogy ez az egyetlen fény...

nem tudok (jól) általános érvényességeket hinni
amely meghatározna, formálna, s olykor erőt adna,
s, hogy ez térben, időben és sokféleségben ugyanúgy hatna...,
nem megy tanokat, tételeket, dogmákat fogadni el,
de együtt tudok élni az élet megválaszolhatatlan kérdéseivel.

és utánam jön az előző
nap is műemlék perceivel,
hát jó, nézzünk farkasszemet
álnéven, hunyt szemhéjon át.
Én lakattam jól a csavargót mesével,
neki még ismerős az igaz.
Csak idegennek köszön szívesen,
mert nem vár se hálát, se vigaszt.
A lány szárnyra kélt, elrepült,
itt hagyta nekem a szemét.
Én köszönnék szívesen mindenkinek
pardon! Szabad a nevét...?
Kopasz ágak görgették a holdat
zörgő cseréptetők felett,
én kaptam el mikor leesett.
És fölsebezte a tenyeremet.
Zárt szemhéjam alatt a fény
úgy vibrál, mintha élne.
Engem figyel, míg átszeli a várost
titokban, minden éjjel.

---

a hit porcelánjai közül
nincs igazán enyém,
nem tudom egyetlen fényforrásban látni,
hogv ez az egyetlen fény...

Debrecezy György
a trágyadombon

hosszas és alapos vizsgálatuk során
arra a következtetésre jutottak
a szagértők

hogv bűdös van

A költő két új, életveszélyesen harapós verses kötete
jelent meg... [Részletes tájékoztató itt>>>](#)

KRUDY GYULA

Szindbád ifjúsága és utazásai

Ifjú évek

A podolini kolostorban - gondolta magában egyszer egy őszes férfiú, éjszaka, ős felé, odakint a háztetőkön ködből való kéményseprők jártak a nedves holdfényben - volt vagy van egy régi kép, a képen torzonborz ember, a bajusza boglyasan felfelé kunkorodó, mint a hősöké, a szakálla tömör és rozsdaszínű, mintha egy göndör hajú nő vöröslő hajából való volna, a szeme két karika, benne hosszúkás, világoskék szemgolyó, az arca pedig piros,

Szindbád, a hajós

Első utazása

Szindbád, az ezeregyéjszakabeli hajós, történetünk előtt körülbelül huszonöt esztendővel kisdíák volt a határszéli algimnáziumban, a Kárpát alatt, valamint a legjobb valcertáncos a városka tánciskolájában. A mohos zszindelytetők alatt, ahol az algimnázium meghúzódott, Szindbád semmiféle nevezetes emléket nem hagyott maga után a névaláíráson kívül, a torony falán; ellenben a tánciskolában, táncos lányok és fiúk között, Szindbád

mint a bor fénye napos téli időben a földön szatyor szöveghez>>>
Lubomirski.

Szindbád az állomáson

A következő történet Szindbáddal egy messzi határállomáson esett meg. Nagy vasúti étterem volt itt, ahol naphosszat üldögéltek az utasok vonatjaikra várván. Mintha valami nagy vásár lett volna valahol a közelben, annyi mindenféle ember utazott. Oroszország felé megy innen a vonat, de még magyar területen vagyunk. A vasutasok pattogva, kiabálva mondják a magyar szavakat. "Indulás!" - kiáltják teli tüdővel a mozdonyok, mint a koporsóban földbe ereszkedő jó barát után kiáltunk - mert aztán már nincs Magyarország.

Tovább a teljes szöveghez>>>

Boldogult úrfikoromban

Egy középkorú úriember így szólt a Duna-parton:

– Az én időmben a varjak az újpesti szigeten laktak – természetesen csak a pesti és Pest környéki honosságú varjak, amelyek a torzonborz, szinte megöregedett, megfehéredett, másvilágias Duna felett alkonyatonként hazafelé tartottak.

Ezredeket lehetett volna a varjából alakítani, amint az északnyugati széllel szemközt lengedezve, hintázva, keringve mentek hazafelé. Rajonként jöttek a varjak – a téli délutánban egymástól...

Tovább a teljes szöveghez>>>

emléke sokáig kedves emlékeztető volt a múlt idő szöveghez>>>
következőkből majd minden kiderül.

Szindbád őszi útja

Hajdanában, amikor még csak 103 esztendő volt, ráért éjjel-nappal a nőkre gondolni, újakra, ismeretlenekre, futólagosan megismert nőkre, akik úgy suhantak tova, mint az amerikai nagy folyam habjai a moziképeken; vagy másképpen: mint egy madártoll, amelyet az ember a negyedik emelet ablakából lát tovaúszni az utca felett, miközben azt találgatja, hogyan került a nagyváros atmoszférájába szarkatoll, holott a szarka csak falun szeret lakni, a sövényre felülni és benézegetni az udvarokba, ahol szép, megtermett...

Tovább a teljes szöveghez>>>

Egy pohár borovicska és következményei

– Sok sárgarépat kell enni, hogy szépen tudjál fütyülni – mondá ama tagbaszakadt asszony, akibe Kalkuttai szerelmes volt. Kalkuttai tehát kibontotta az asztalkendőt, mert megszokta, hogy bizonyos dolgokban engedelmeskedni kell a nőnek. Az asztalkendőt körös-körül bedugta a gallérjába, mint ezt öreg papoktól látta, és hátul csokorra kötötte. Jó nagy, kiadós asztalkendő volt, egész családnak való uzsonna belefért a nyári kirándulás alkalmával, és piros pamuttal volt a sarkába ötágú korona és Zsanet név hímezve.

Tovább a teljes szöveghez>>>

ÉLETRAJZ

Hét bagoly

Ötven-hatvan esztendővel ezen sorok írása előtt, egy zivataros őszi éjszakán erősen megrázták a Hét Bagolyhoz címzett régi pesti bérháznak a kapucsengőjét. A ház lakóinak többnyire kapukulcsuk

Jakab-napi muzsikások

A Menczer név a felvidéken hajdanában, még néhány évtized előtt is, csaknem olyan jó hangzású volt, mint akár az Esterházi név a Dunántúl. A Menczerek voltak a Felvidék mágusai. Aminek

volt, és Vacsora, a Hét Bagoly házmestere és főinspektora, aki korának egyik nevezetessége volt, és számos költői műben és gúnyversben örökített meg a Bagoly poétázó lakosai részéről, Vacsora uram nyugodtan fordult a másik oldalára a csengetés hallatára.

Tovább a teljes szöveghez>>>

A boszorkány

Nyári éjszaka volt, és Iván egy régimódi falusi ház ambitusán üldögélve, az álmod várta.

A ház, amelyben Iván egy idős, de még mindig nem elég öreg hölgy vendégszeretetét élvezte, valamikor a múlt század elején épült, és amolyan falusi megszállóhelye volt egy gazdag grófi családnak, amelynek azonkívül még vagy két tucat kastélya volt. De Fedor grófnak akkoriban igen tetszett e ma már idős, de még mindig nem eléggé öreg hölgy, s egyszerűen neki hagyományozta a falusi házat...

Tovább a teljes szöveghez>>>

Egry József: Kalapos festő.

A ZÖLDHARISNYÁS NŐ.

értéke, becse van e földi életben, az mind a Menczeréké volt: erdősegek és bányák, falvak és tömérdek házak. A legenda szerint még a pénzveretés joga is az övék volt. Valamelyik régi Menczer éppen úgy a tallérokra üttette az arcképét, mint akár a király Budán. De ez már nagyon régen lehetett,

Tovább a teljes szöveghez>>>

Madame Louise délutánjai

Madame Louise még mindig szép volt és eléggé kívánatos, amikor elhatározta, hogy végképpen szakít a férfiakkal. A szerelem mindenféle változatát volt szerencséje megismerni attól az időtől kezdve, hogy kis faluját odahagyta, és a vörös sapkát viselő "nagyapától" megszökött egy katonatiszt karján. Mint abban az időben még mondani szokás volt: "Fehér kaméliáshölgy" lett a kis falusi Lujzából, és bizonyára szívesen halt volna meg tüdővészben, ha erős szervezete nem tette volna erre a halálnemre alkalmatlanná. Bizonyára szegény koldusnő...

Tovább a teljes szöveghez>>>

A vén szamar születésnapja

A megkedvesedés

Szent Mihályt az a betegség kínozta, amely korhelykedés után szokta meglátogatni az embert.

Nem a legkellemetlenebb betegség, pláne olyankor nem, ha az ember a kályha mellett üldögélve (a korhelykedés után jólesik a meleg), pontosan vissza tud emlékezni a két-három napos és két-három éjszakai dolgokra, amelyek nyomon követték egymást. Igaz, hogy külön tudomány kell ahhoz, hogy az ember egyetlenszer se bóbiskoljon el, se a csárda, se a kocsisarkában, amely egy másik csárdába továbbviszi; mindig nyitva tartsa a szemét, hogy vigyázza a körülötte lévő dolgokat,

Tovább a teljes szöveghez>>>

A FÁTYOL-LÁNYOK.

Mizenkei huzamosabb ideig abból tengette életét Pesten, hogy öreg hölgyeknek tanácsot adott, kihallgatta apró-cseprő bajaikat, orvost szerzett, apróhirdetést tett közzé cselédváltozás idején, vagy ha a kedvenc kutya elkóborolt a háztól, figyelemmel kísérte a brünni lottót és a sorsjegyek számait noteszébe írta, leveleket írt mesterembereknek, telefonált a gázgyárnak, az órát néha maga is meg tudta javítani és legazemberezte a házmestert. Mizenkei akkoriban már féllábbal nyugalomba vonult, miadig a nők körül élőködött...

A MEGYE VIZSLÁJA.

Nem tudom, ma is annyi-e a kutya a vármegyénk házában, mint abban az időben volt, mikor én szolgáltam a megyét, - de ha véletlenül megvolnának még a kutyák és gazdáik, az utóbbiak bizonyosan emlékeznek az öreg Hubalaira és még öregebb vizslájára, Johannára. Mert ez a Johanna nem is volt már kutya, inkább valami eszes, megfontolt teremtség, amint hogy Hubalai János sem volt öreg hivatalnok, illetőleg kifizetésű megyei írnok, hanem valami fehérszakállu, vagyonos gavallér, aki unalmában szolgálja a vármegyét.

[Tovább a teljes szöveghez>>>](#)

AZ ASSZONYT AZ ÖRDÖG TALÁLTA KI.

Estefelé egy sárgakabátos, vadászkalapos úri ember jött a házba, a ki vörös-barna macskanadrágja alatt gombos sarkantyút viselt. Álmos, lompos vizsla ballagott a nyomában és már messziről kiáltotta a filagóriában időző Viczkynének:

- Csókolom a kezedet, Zsuzsi.

Ki lett volna más a vendég, mint a jókedvű Zathureczky, a ki a következő problémával állított be:

[Tovább a teljes szöveghez>>>](#)

[Lesben.pdf](#)

A gordonkás pisztolygolyója

Úgy látszik, elhagyja a szívemet a golyó – dörmögte magában a gordonkás, midőn egy éjszaka hazatért, és nem jutott eszébe, hogy az emeletről leugorjon. – Úgy látszik, szép idő lesz holnap.

A Fátyol-kisasszonyok az Ibolya-utczában laktak egy hosszú, sárga, földszintes házban. Ebben a házban töltötte Viczky Gábor pesti diákéveit.

Fátyolék amolyan elszegényedett vidéki urak voltak, a kik a szegény és a szegénység elől menekültek a vidékről a fővárosba. Abban az időben, a mikor a vidéki úri osztály rohamosan kezdett tönkremenni, a forradalom utáni időben, minden tönkrement családnak egy a reménysége: a **Tovább a teljes szöveghez>>>** a megélhetést, a boldogul

VIDÁMSÁG AZ ÉLET SÓJA.

Csak délfelé ébredt fel Viczky Gábor és míg az ablaka alatt lefolyó hetivásárt nézte nagyálmosan, fejében a tegnapi est eseményei kavarogtak. Az elégetett örökség, Zathureczky szavai, később a vad valczerezés asztalokon és székeken keresztül. Az egészen áthangzott a Gyula muzsikája.

A hetivásár itt éppen olyan volt, mint más vidéki városban, azzal a különbséggel, hogy nem az asszonyok jártak a piacra, hanem a férfiak. Viczky hiába kereste szemével azokat a félig fésületlen, félig felöltözött úriasszonyokat...

[Tovább a teljes szöveghez>>>](#)

PESTEN LAKOTT EGY FUVOLÁS.

Sok évvel ezelőtt lakott Pesten egy fuvolás, aki búbájt, augusztusi csillagport, érett szilvafák és októberi jánoshegyi szőlővenyigék illatát, karácsonyfa szagát, husvétii tojás izét és boldogtalan költők magányos epekedését fuvolázta az asszonyok fülébe. Igazi nevén Sneidernek hívták és egy budai korcsmárosnak volt a fia. Ám otthon nem izlett neki a bor, sohasem volt kedve fuvolázni, csak néhanapján...

[Tovább a teljes szöveghez>>>](#)

A hírlapíró és a halál

Széplaki Titusz hírlapírót halálra ítélte a Kaszinó igazgatósága abban a szobában, ahol a kaszinótagok a bizalmas konferenciákat, becsületbíróóságukat, párbajtörvényszékeiket szokták tartani,

A gordonkást Fábiánnak hívták, és arról volt nevezetes, hogy a legtöbb pálinkát itta Magyarországon, és azonkívül volt a testében egy pisztolygolyó, amely pontosan megjövendölte az időjárását. Valamely ifjúkori szenvedély miatt ugyanis Fábián vállába fúródott egy pisztoly golyója. A golyót a zongorista küldte Fábián vállába valamely ördögös énekesnő miatt, amilyen a jámbor muzikusokat megbolondítani szokta. Tovább a teljes szöveghez>>>

Lesben, Estellára

Pongrác, a hidegek barátja (amely hidegek alatt értendők a húsok, italok, telek és emlékezések), egy januáriusi hónapot a felvidéken töltött, nem éppen vadászat, de szórakozás céljából. Pongrác, egy pesti fiatalember, kisebb örökséghez jutott, és teljesen bizonyos volt, hogy rövid idő alatt nyakára hág az összegnek; ha másképp nem, elveszíti az Andrássy úton. Miután barátjaitól sokat hallott Magyarországról, megható vidékekről és álmos városokról, ahol olyan különös nők és férfiak élnek, akiket sohasem láthat a fővárosban, elhatározta, hogy míg pénze tart, vidéken tartózkodik, ráér aztán is öltre menni pesti hitelezőivel, akik a várható kis örökséget sólyomszemmel számon tartották.

Tovább a teljes szöveghez>>>

"Reszt in Peszth"

- Az élet minden korszakának megvannak a maga örömei; nem kell szomorkodni, hogy egykor megöregszünk - így szólt Levrey, pesti lakos a Lövész utcában, aki fiatal korában csak a zöld posztós asztalokat szerette látogatni, ahol a kocka pergett, és a nők szerelmét is azért kunyorálta, hogy későbben legyen oka búsulni és elzüllött életét ürügyül fölhozni; francia márkinak vagy lovagnak adta magát, holott a nagyapja kesztyűs volt az Úri utcában.

Tovább a teljes szöveghez>>>

A PINCÉR ÁLMA

Némelyek azt hiszik tán, hogy a korcsma azért van az Órához címezve, mert ott örökké jár az óra, mintha a vendégeket az idő

miután ebben a szobában valaha, Albert velszi herceg tiszteletére rendezett mulatságon végül pezsgősüvegekkel mentek egymásnak az urak, a cigányok kezéből kirántották a hegedűket és fúvókat, hogy azokkal is ütlegeljék egymást. E sötét emlékezetű szobában többé nem duhajkodott senki, ellenben a szoba a becsület szolgálatára rendeltetett. Így alakulnak át a szobák életei, mint akárcsak az embereké... Tovább a teljes szöveghez>>>

Egry József: Kikötő.

AZ EMBER, AKI MUSTÁRMAG VOLT

- Sajnos, nem ajánlhatok egyet sem az orvosságaimból, mert meg vagyok győződve arról, hogy azok csak nekem használnak, mindenki másnak ártanak. Az említett keserűvizet azonban minden veszély nélkül megpróbálhatja, fiatal barátom.

- Tehát nem veszi meg a betegségemet, Tiroli úr? - kérdezte a fiatalember.

- Nem veszem meg, mert nem tudok vele mit csinálni.

Tovább a teljes szöveghez>>>

Verbénai, vagy egy pesti polgár megtérése

Verbénai, egy puszkaporos arcú agglegény, Pesten, a háború alatt is csak az esti órákban hagyta el Koronaherceg utcai lakását,

mulandóságára figyelmeztetné.

Hát igen, jár, járdogál az a hosszúra font bajszú óra, hogy ki ne menjen a divatból - mert van-e valami szomorúbb egy vendéglőben, mint az álló óra, amely valamely emlékezetes napon egyszerűen megállott valamely oly lehetetlen időben, amikor véletlenül senki sem tartózkodott a szobában.

[Tovább a teljes szöveghez>>>](#)

ahol műtárgyai, képei és választékos könyvei között oly magánosan élt, mint a remeterák a tenger fenekén.

Pontban hét órakor gumitalpú cipőjében, télen szénszagú bundában, nyáron heliotroppal fecskendezett, selyembélésű fekete felöltőben, vékonyra csavart esernyővel kezében, hódsapkában vagy panama kalapban...

[Tovább a teljes szöveghez>>>](#)

vendégkönyv

[következő oldal>](#)

.....

Asperján György

A tavasz könyvszenzációja volt Király István egyetemi tanár ezer oldalas naplója. Amint hallottam róla, azonnal megvásároltam, hiszen a Tanár úr (vagy a kor szokásai szerint: Király elvtárs) tanárom volt az ELTE-n 1960-65 között. Hallgattam az előadásait, többször is vizsgáztam nála, és tulajdonképpen hetente a szemináriumán, amelynek részese lenni kitüntetésnek számított, és lehetőség ahhoz, hogy az ember megtanuljon véleményt alkotni, azt megfogalmazni erős vitákban. Tudjuk, hogy azok a Kádár-kori konszolidációs évek még kemény időszakot jelentettek, de mégsem olyan elriasztót, mint ahogyan a mostani hatalom és egyes visszaemlékezők megfestik. Akkoriban jelent meg Fejes Endre Rozsdatemetője és Sánta Ferenc Hús órája. Ez a két alkotás jelezte, hogy lehetett gondolkodni a Rákosi korszak éveiről (és véleményt alkotni), és természetesen az 56-os történésekről is. Különösen igaz ez, ha Király István szemináriumaira gondolok. Mi hallgatók élesen vitatkoztunk egymással, de főként Király Istvánnal, aki hol türelmesen, hol indulatosan, de állta az ostromot. Nem egyszer előfordult, hogy dühösen kirent a teremből és ránk csapta az ajtót. Majd rövid idő múltán visszatért, elnézést kért a viselkedéséért, és mi megszeppenés nélkül szorongattuk tovább a kérdéseinkkel, a véleményünkkel úgy, hogy közben magunkat is, hiszen olyan eleven, húsba vágó, olykor aktuális politikai témákról cseréltünk eszmét, amelyek befolyásolták jelenünket és jövőnket.

Király akkor negyven éves volt, mi 20-22, és mivel másként éltük meg a magunk történelmét és mindennapjait, sok mindenben különbözött a véleményünk az övétől. Sokat tanult tőlünk, és mi még sokkal többet tőle. A modorából is, világos megfogalmazásaiból is, még inkább rendkívüli műveltségéből adódó gondolkodásmódjából.

Akkoriban az egyetemen a szépirodalommal, a kritika világával alkotói módon ismerkedők u.n. Alkotókört hoztak létre, amelynek negyed, ötödévesként az elnöke voltam, és az irányításommal hoztuk létre és jelentettük meg a kör, illetve az egész egyetem folyóiratát. A Tiszta Szívvel, amelynek főszerkesztője voltam, az első számában (még egy jelent meg, de az már nem volt az igazi) egy nemzedéket indított el. Jó néhányan igen sokra vitték, díjakkal elismert alkotók lettek. De mert a kiadványban itt-ott a marxizmus egyes gondolatait, tételeit is megkérdőjeleztük, a Szabad Európa Rádió lecsapott a folyóiraatra, több részben az egészet leadta, a belügy emberei pedig megjelentek az egyetemen, hogy a még meglévő példányokat, a készülő, következő szám anyagait lefoglalja. Nagy viták indultak kezdeményezésünkéből. A rektori hivatal neves egyetemi tanárokból jelentéstevő bizottságot (majd aztán fegyelmi bizottságot is) hozott létre. Ennek egyik fontos megbeszélésére a szerkesztő bizottság tagjait is meghívták. Király István is jelen volt, s a sors úgy hozta, hogy mellette ültem. Mivel kedves tanárom volt, s tudtam, hogy ő is becsül engem, elvártam volna, hogy nyíltan védelmezzen bennünket. Ő valóban ezt tette, de tágabb politikai és irodalmi kontextusba helyezve gondolatait, amit én, elfogultságomban és az ügy által elvakítottan, nem akartam megérteni. Amikor szót kaptam, elfogott az indulat (az a fajta indulatosság, amely éppen kedves tanáromra oly jellemző volt), és az asztalt verve kikértem magamnak Király megfogalmazásait, mondván: „Király elvtárs minket szar embernek tart, de biztosíthatom róla, hogy nem vagyunk azok”. (Mint ahogy nem is tartott annak, hiszen a legnagyobb veszély engem fenyegetett, s ő és még néhány nagy tekintélyű egyetemi tanár, a szigorú fegyelmi ellenére, végzősként megmentett attól, hogy kirúgjanak az egyetemről).

Király a magatartásomat és a megfogalmazásomat ott és akkor, joggal, súlyos személyes sértésként fogta fel. Hozzá írtam a szakdolgozatomat. A védeése egész életemre emlékezetes maradt. Megbeszélte időpontban várt, hogy az értékelését meghallgathassam. Kopogtattam az ajtaján, szabad, hallottam a hangját. Amikor beléptem a szobába, az ajtónak háttal állt és nézett ki a Váci utcára. Percek teltek el így, majd hirtelen megfordult, és eltorzult arccal, indulatosan kijelentette: „Szakdolgozat jeles, megvédés jeles, kérem, távozzék!”

I ilyen emlékek után érthető, ha nagy érdeklődéssel olvastam a később nagy hatalmú irodalompolitikus naplóját. Úgy vélem, hogy rendkívüli alkotás. Nincsenek benne bizalmas, magánéleti vallomások. Akkor már túl volt kalandos ifjúsága olykor hóborgos, olykor nagyon is szabados korszakán. Mindennél jobban, mint az Ady monográfia íróját

is, az irodalom és a napi politikai kérdések izgatták. Sokat ír Aczél Györgyhez kapcsolódó feladatairól, gondjairól, sértettségéről, s ennek kapcsán azokról a kultúrpolitikai kérdésekről, amelyek az adott korban jelentkeztek. Mivel Adyn kívül Németh Lászlóra tette fel az életét, sokat foglalkozik az u.n. urbánus és népi irodalom vitáival, ellentmondásaival. Nem volt könnyű ezekben a kérdésekben állást foglalni, hiszen egyben emberi sorsokról is kellett dönteni. Miközben a maga sorsát, kritikai és művészetpolitikai elképzeléseit is szem előtt kellett tartania.

A szemináriumain ő a rövid, filter nélküli Sport cigarettát szívta, korlátozás nélkül, mi hallgatók is rendületlenül dohányoztunk. Senki nem gondolt arra, hogy ez káros lehet az egészségünkre. Király később abbahagyta a dohányzást. Hogy a korábban benyelt sok nikotin vagy valami genetikai probléma okozta-e, de tüdőrákot diagnosztizáltak nála. Nem volt halál-tudata. Nem félt az elmúlástól. Lánya, Király Júlia úgy emlékszik vissza, hogy az otthon betegeskedő apja, igazán kemény emberként, élete utolsó két hónapjában nem szólalt meg, s végül 1989 egyik októberi éjszakáján belealudt a halálba. Talán kegyes volt hozzá a sors. Iszonyú nehezen viselte volna a rendszerváltást, s azt, hogy azzal párhuzamosan marginalizálódik. Úgy vélem, sokat veszít az az irodalom iránt érdeklődő, aki kihagyja az életéből Király István rendkívüli tanulságokkal teli Naplóját.

vendégkönyv

következő oldal >

.....